

FR_APPEL À PROJET

POUR LA RÉALISATION DE PROJETS ARTISTIQUES DE TYPE PEINTURE URBAINE SUR LES TREMIES DU RESEAU PREMETRO ET TRAM DES INFRASTRUCTURES REGIONALES EXPLOITEES PAR LA STIB.

20/11/2019 – 20/02/2020

Contexte général

Dans la continuité d'une politique d'intégration des œuvres d'art dans le réseau métro et pré métro bruxellois, la Région et la STIB proposent à toutes les personnes majeures, individus ou collectifs, pratiquant l'art urbain mural de réfléchir à un projet participant à réintégrer l'espace des trémies dans l'environnement urbain.

Objet

Le présent appel à projet vise la réalisation d'un projet artistique original de type peinture urbaine éphémère sur deux trémies : avenue de Jette et avenue de la Liberté, 1082 Koekelberg, station Simonis.

Une trémie est l'entrée du tunnel qui permet de passer de la surface au souterrain. Ces entrées sont composées de murs en béton brut. Les artistes seront invités à intervenir sur cet espace qui aura été nettoyé et traité.

Les techniques utilisées pour la réalisation de l'œuvre peuvent être celles habituellement utilisées pour le Street art (bombe, pochoir, etc.) pour autant qu'elles soient adaptées au support pictural (béton lavé et peint), qu'elles se conforment aux normes de sécurité et qu'elles garantissent une durée de vie de 5 années.

Les artistes souhaitant proposer un autre type d'intervention devront impérativement transmettre une fiche technique décrivant l'entretien et les coûts de l'entretien.

Point d'attentions :

- Les trémies sont des espaces de transit.
- Les fresques seront visibles principalement depuis le tram en mouvement, partiellement depuis la voirie et parfois depuis les habitations comme à l'avenue de Jette où les riverains ont une vue en plongée depuis les étages.
- Les fresques visibles directement depuis les habitations devront faire l'objet d'une attention particulière, voire inclure dans la démarche un volet participatif impliquant les riverains.

- Les échelles à câbles seront recouvertes de caches pouvant être peints pour assurer la cohérence de la fresque.
- L'exécution ne peut se réaliser qu'entre 1h30 et 4h du matin pendant un dizaine de nuit afin de ne pas perturber l'exploitation. Il est donc nécessaire de prévoir un projet artistique « simple » et efficace.

Localisation

Trémie 3 : STATION SIMONIS – Avenue de Jette (Koekelberg) – Réalisation printemps 2020

Trémie 4 : STATION SIMONIS – Avenue de la Liberté (Koekelberg) – Réalisation printemps 2020

Introduction du projet via le formulaire en ligne

Un formulaire en ligne est à compléter au plus tard pour le 2 mars 2020, via le lien ci-dessous.

<https://forms.gle/pDm7XotHRCVwLybC9>

Les informations doivent être complètes sans renvoi vers un site web. Vous recevrez un accusé de réception du dossier.

Les projets incomplets ne seront pas pris en compte.

Pour recevoir des informations complémentaires, contacter infoweb.ditp@sprb.brussels.

Conditions financières et droits sur l'œuvre

Le montant prévisionnel par trémie est de maximum 20.000 euros HTVA et comprend :

- les frais de chantier (préparation du chantier, matériaux et équipements nécessaires à l'exécution, au montage et démontage du chantier, à la protection du chantier et enfin l'assurance),
- les honoraires de nuit de l'artiste et l'équipe (Maximum 8.000 EUR, HTAV),
- la conception et la cession des droits sur l'œuvre (Maximum 5.000 EUR HTVA).

Les éventuels frais de déplacement sont à charge des artistes ainsi que les frais de séjours.

L'œuvre sera la propriété de Bruxelles Mobilité.

Bruxelles Mobilité s'engage à demeurer attentive à la conservation de l'œuvre pendant 5 ans mais n'assume néanmoins aucune responsabilité du chef de détérioration volontaire ou involontaire qui pourrait survenir. Elle n'assume aucune obligation en terme de maintien de l'intégrité de l'œuvre. L'œuvre devant être originale, l'artiste assumera toute responsabilité en cas de contestation d'un tiers et garantira Bruxelles Mobilité de toute revendication d'un tiers qui estimerait que ses droits intellectuels ont été violés. Ces conditions seront formalisées dans une convention entre l'artiste et Bruxelles Mobilité.

Critères de sélection

- l'adéquation de l'œuvre avec l'environnement urbain ;
- le concept général, les intentions du projet ;
- la faisabilité technique concernant la réalisation et durabilité de l'œuvre ;
- la dimension sociale, voire participative est un plus.

Choix du candidat et réalisation

Les projets présentés feront l'objet d'une présélection par Bruxelles Mobilité sur base de l'avis d'un jury spécialement mandaté à cette fin. Ce dernier sera composé des représentants de Bruxelles Mobilité, de la commune concernée, de la STIB, des comités et habitants du quartiers (au cas par cas) et de deux experts extérieurs spécialisés en art public.

En cas d'exæquo, les projets définitifs présélectionnés seront soumis au vote du public, soit via les réseaux sociaux, soit lors d'une concertation publique (au cas par cas). Les artistes retenus auront deux semaines pour remettre l'esquisse définitive.

La sélection du projet lauréat sera finalisée au plus tard le 31 mars 2020.

Bruxelles Mobilité se réserve néanmoins le droit de ne retenir aucun projet ou de demander des compléments d'informations.

La réalisation effective des fresques doit se dérouler en juin et septembre 2020 (Trémies 3 et 4).

Un contrat sera passé avec chacun des lauréats.

Réglementation

Le réseau métro est tout d'abord un espace dédié au déplacement des personnes. De ce fait toutes les normes et les réglementations à l'exploitation de la station de métro en vigueur devront être respectées pendant toute la durée de chantier. Les artistes devront suivre les instructions d'un agent dédié à la surveillance du chantier et seront soumis à un règlement de bonne conduite.

Pour des raisons de faisabilité technique et au vu des conditions complexes, uniquement les artistes résidents en Belgique ou en partenariat avec un artiste résident en Belgique peuvent soumettre un projet. Le cas échéant, les dossiers seront considérés comme non recevable.

Les dossiers incomplets seront exclus de la présélection.

Conformément à la charte de la STIB, les projets contenant des messages religieux, homophobes, politiques ou racistes seront exclus d'office, sans soumission préalable au jury.

Pour information

Trémies réalisées

Trémie 1 : STATION LEMONNIER – Boulevard JAMAR – Réalisation automne 2019

Trémie 2 : STATION LEMONNIER – Boulevard du MIDI – Réalisation automne 2019

NL_PROJECTOPROEP

VOOR DE REALISATIE VAN STREET ART PROJECTEN OP DE TUNNELMONDEN VAN HET PREMETRO- EN TRAMNET VAN DE GEWESTELIJKE OPENBARE Vervoersinfrastructuur UITGEBAAUT DOOR DE MIVB.

20/11/2019 – 20/02/2020

Algemene context

In het kader van hun beleid om kunstwerken te integreren in het Brusselse (pre)metronet nodigen het Gewest en de MIVB alle meerderjarigen uit die individueel of collectief street art beoefenen, om een project uit te denken dat ertoe bijdraagt de omgeving van de tunnelmonden opnieuw te integreren in de stedelijke omgeving.

Voorwerp

Deze projectoproep heeft tot doel een origineel street art project tijdelijk tot stand te brengen aan twee tunnelmonden met betonnen en bakstenen wanden, nl. de Jetselaan en de Vrijheidslaan in Koekelberg, station Simonis.

. Een tunnelmond is het hellend vlak dat trams toelaat om zich tussen de boven- en de ondergrond te verplaatsen.

Voor de realisatie van het kunstwerk zijn alle technieken toegelaten die gewoonlijk voor street art gebruikt worden (sputbussen, sjablonen, enz.) voor zover ze geschikt zijn voor de ondergrond (gewassen en beschilderd beton, baksteen), en die beantwoorden aan de veiligheidsnormen en een vijfjarige levensduur van het kunstwerk garanderen.

Aandachtspunten:

- De tunnelmonden zijn doorgangsruimtes
- De muurschilderingen zullen vooral zichtbaar zijn vanuit de rijdende tram, deels vanaf de weg en in sommige gevallen vanuit woningen zoals aan de Jetselaan waar de bewoners de muurschilderingen vanop de verdiepingen vanuit een volgelperspectief kunnen bekijken
- De muurschilderingen die rechtstreeks vanaf de woningen zichtbaar zijn, dienen met name maatschappelijke uitdagingen aan te kaarten of een participatieve component te bevatten waarbij de lokale bewoners worden betrokken.
- De kabelladders zullen worden bekleed met overschilderbare omkastingen om ononderbroken muurschilderingen te waarborgen.

- Om de dienstregeling van het openbaar vervoer niet te verstören, kan de uitvoering alleen plaatsvinden tussen 1.30 en 4 uur 's nachts, gedurende een tiental nachten. Het is dus noodzakelijk om een "eenvoudig" en doeltreffend artistiek project te bedenken.

Locatie

Tunnelmond 3: STATION SIMONIS – Jetselaan (Koekelberg) – Verwezenlijking voorjaar 2020

Tunnelmond 4: STATION SIMONIS – Vrijheidslaan (Koekelberg) – Verwezenlijking voorjaar 2020

Indiening van een project

U dient ten laatste voor 2 maart 2020 een online formulier in te vullen via onderstaande link.

<https://forms.gle/sfMQpgAEyaXPHeG59>

De informatie moet volledig zijn en verwijst niet naar een website. U zal een ontvangstbewijs van het dossier ontvangen. Onvolledige dossiers worden niet in aanmerking genomen.

Bijkomende inlichtingen kunt u aanvragen via infoweb.ditp@sprb.brussels.

Financiële voorwaarden en rechten op het kunstwerk

Per tunnelmond is een voorlopig bedrag uitgetrokken van 20.0000 euro excl. btw. Dit bedrag dekt:

- de werfkosten (voorbereiden van de werken, materialen en uitrusting noodzakelijk voor de uitvoering, het opbouwen en afbreken van de bouwplaats, de bescherming van de bouwplaats en ten slotte de verzekering),
- de erelonen voor het nachtelijke werk van de kunstenaar en het team (maximaal 8.000 EUR, excl. btw),
- het ontwerp en de afstand van rechten op het werk (maximaal 5.000 EUR excl. btw).

De eventuele verplaatsingskosten zijn ten laste van de kunstenaars, alsook de verblijfskosten.

Het kunstwerk zal eigendom zijn van Brussel Mobiliteit.

Brussel Mobiliteit verbindt zich ertoe aandacht te schenken aan het behoud van het kunstwerk gedurende 5 jaar maar neemt geen enkele verantwoordelijkheid op zich voor eventuele opzettelijke of onopzettelijke beschadiging. Brussel Mobiliteit aanvaardt geen enkele verplichting betreffende het behoud van de integriteit van het kunstwerk. Het kunstwerk dient origineel te zijn. De artiest is volledig aansprakelijk bij betwistingen door derden en vrijwaart Brussel Mobiliteit tegen elke vordering ingesteld door derden die menen dat hun intellectuele rechten geschonden zijn. Deze voorwaarden zullen formeel worden bekrachtigd in een overeenkomst tussen de kunstenaar en Brussel Mobiliteit.

Selectiecriteria

- de mate waarin het werk past binnen de stedelijke omgeving;
- het algemene concept, de betekenis van het project;
- de technische haalbaarheid van de uitwerking en de duurzaamheid van het werk;
- een maatschappelijke en participatief luik vormt een meerwaarde.

Keuze van een kandidaat en uitvoering

Van de ingediende projecten zal door Brussel Mobiliteit een preselectie worden gemaakt op basis van het advies van een speciaal daar toe aangestelde jury. Die jury zal bestaan uit vertegenwoordigers van Brussel Mobiliteit, de betrokken gemeente, de Stad Brussel, de MIVB, de buurtcomités en inwoners (geval per geval) en twee externe deskundigen gespecialiseerd in street art.

Bij ex aequo worden de voorgeselecteerde projecten ter stemming aan het publiek voorgelegd, hetzij via sociale media, hetzij tijdens een openbare raadpleging (geval per geval). De geselecteerde artiesten hebben twee weken om de definitieve schets in te dienen.

De selectie van het project zal uiterlijk op 31 maart 2020 worden afgerond.

Brussel Mobiliteit behoudt zich echter het recht voor om geen enkel project te selecteren of om bijkomende informatie te vragen.

De effectieve uitvoering van de muurschilderingen moet plaatsvinden in juni en september 2020 (tunnelmonden 3 en 4).

Met elk van de winnaars zal een contract worden afgesloten.

Reglementering

Het metronetwerk is in de eerste plaats een ruimte die bedoeld is voor het vervoer van personen. Dit betekent dat alle normen en voorschriften die van toepassing zijn op de werking van het metrostation in acht moeten worden genomen. De kunstenaars moeten de instructies volgen van een ambtenaar die op de werken zal toezien en zullen onderhevig staan aan de naleving van een gedragscode.

Met het oog op de technische haalbaarheid en in het licht van de complexe voorwaarden kunnen uitsluitend kunstenaars die in België verblijven of die samenwerken met een kunstenaar die in België woont, een project indienen. Anders wordt het dossier als niet-ontvankelijk beschouwd.

Onvolledige dossiers worden uitgesloten van de preselectie.

In overeenstemming met het handvest van de MIVB worden projecten met religieuze, homofobe, politieke of racistische boodschappen automatisch uitgesloten, zonder voorafgaande voorlegging aan de jury.

REPORTAGE PHOTOGRAPHIQUE ET SITUATION FOTOREPORTAGE EN FEITELIJKE TOESTAND

Trémie 3 : Station Simonis – avenue de Jette

Tunnelmond 3 : Simonis station - Jetselaan

FR

Cette trémie débouche sur l’avenue de Jette qui est bordée par de nombreuses maisons de part et d’autre de Boulevard. Il s’agit de bâtis anciens, principalement des maisons de maître. Cette situation, nous amène à considérer que l’enjeu du principal du projet est sa portée sociale en lien avec les habitants ainsi que son intégration dans la paysage urbain.

Dans ce contexte, le projet sélectionné devra être réalisé en concertation avec les habitants directement concernés étant donné qu’ils auront une visibilité directe sur celle-ci. Deux Comités de quartier sont actifs dans les rues perpendiculaires, le comité de quartier « les Archers » et le comité de quartier « Vanderborght ».

Un volet de rencontre avec les habitants et incluant les Comités de quartier peut être proposé par l’artiste dans sa note descriptive du projet. Cette animation peut motiver un budget complémentaire en option du projet de base.

Cette trémie est entourée d’un parterre d’arbustes qui pourraient faire l’objet d’un réaménagement paysager. Ce parti-pris pourra également motiver un budget complémentaire.

L’ensemble des échelles à câbles seront couvertes de caches qui pourront être peints. Le reste des équipements devront être protégés (à charge des artistes).

NL

Deze tunnelmond geeft uit op de Jetselaan. Aan weerskanten van die laan staan heel wat huizen. Het gaat om oude gebouwen, voornamelijk herenhuizen. Deze toestand doet ons besluiten dat de voornaamste uitdaging van het project erin bestaat een sociaal draagvlak te creëren bij de bewoners. Ook de integratie in het stedelijke landschap is van belang.

In dat verband zal het geselecteerde project moeten worden gerealiseerd in overleg met de bewoners, die er immers een rechtstreeks zicht op zullen hebben. Er zijn twee wijkcomités actief in de aangrenzende straten, namelijk ‘les Archers’ en ‘Vanderborght’.

De kunstenaar kan in zijn beschrijvende nota van het project een ontmoeting met de bewoners en de wijkcomités opnemen. Dat kan een reden zijn om een bijkomend budget toe te kennen bovenop het basisproject.

Deze tunnelmond wordt omringd door een bloempark met struiken. Dit bloempark zou kunnen worden heringericht. En ook dat zou een reden kunnen zijn om een bijkomend budget toe te kennen.

Alle kabelladders zullen bekleed worden met een overschilderbare omkasting. De rest van de uitrusting moet worden beschermd worden (ten laste van de kunstenaars).

REPORTAGE PHOTOGRAPHIQUE ET SITUATION FOTOREPORTAGE EN FEITELIJKE TOESTAND

Trémie 4 : Station Simonis – avenue de la Liberté
Tunnelmond 4: Simonis Station - Vrijheidslaan

FR

Cette trémie débouche sur l'avenue de la liberté et borde le parc Elisabeth (site classé). Quelques habitations se situent à proximité mais de manière moins significative que la trémie 3. Cette situation, nous amène à considérer que l'enjeu principal du projet est sa connexion au parc et son intégration à celui-ci.

L'ensemble des échelles à câbles seront couvertes de caches qui pourront être peints. Le reste des équipements devront être protégés (à charge des artistes).

Un projet de construction de nouveaux logements face à la trémie est en cours. Dans la rue Félix Van de Sande, un nouveau complexe « Comenius » est en cours de construction également. Ce complexe intègre : crèche, écoles maternelle, primaire et secondaire, centre sportif, locaux scouts, bibliothèque néerlandophone et locaux pour De Platoo.

Plusieurs comités de quartier sont présents à proximité : le comité de quartier Besme, le comité de quartier de l'avenue de la Liberté et un peu plus décentré, le comité de quartier durable Promenade Besme.

NL

Deze tunnelmond geeft uit op de Vrijheidslaan en loopt langs een het Elizabethpark (beschermd landschap). Er staan enkele woningen in de nabijheid, maar minder dan aan tunnelmond 3. Deze toestand doet ons besluiten dat de voornaamste uitdaging van het project te maken heeft met de band met en de integratie in het park.

Alle kabelladders zullen bekled worden met een overschilderbare omkasting.. De rest van de uitrusting moeten beschermd worden (ten laste van de kunstenaars).

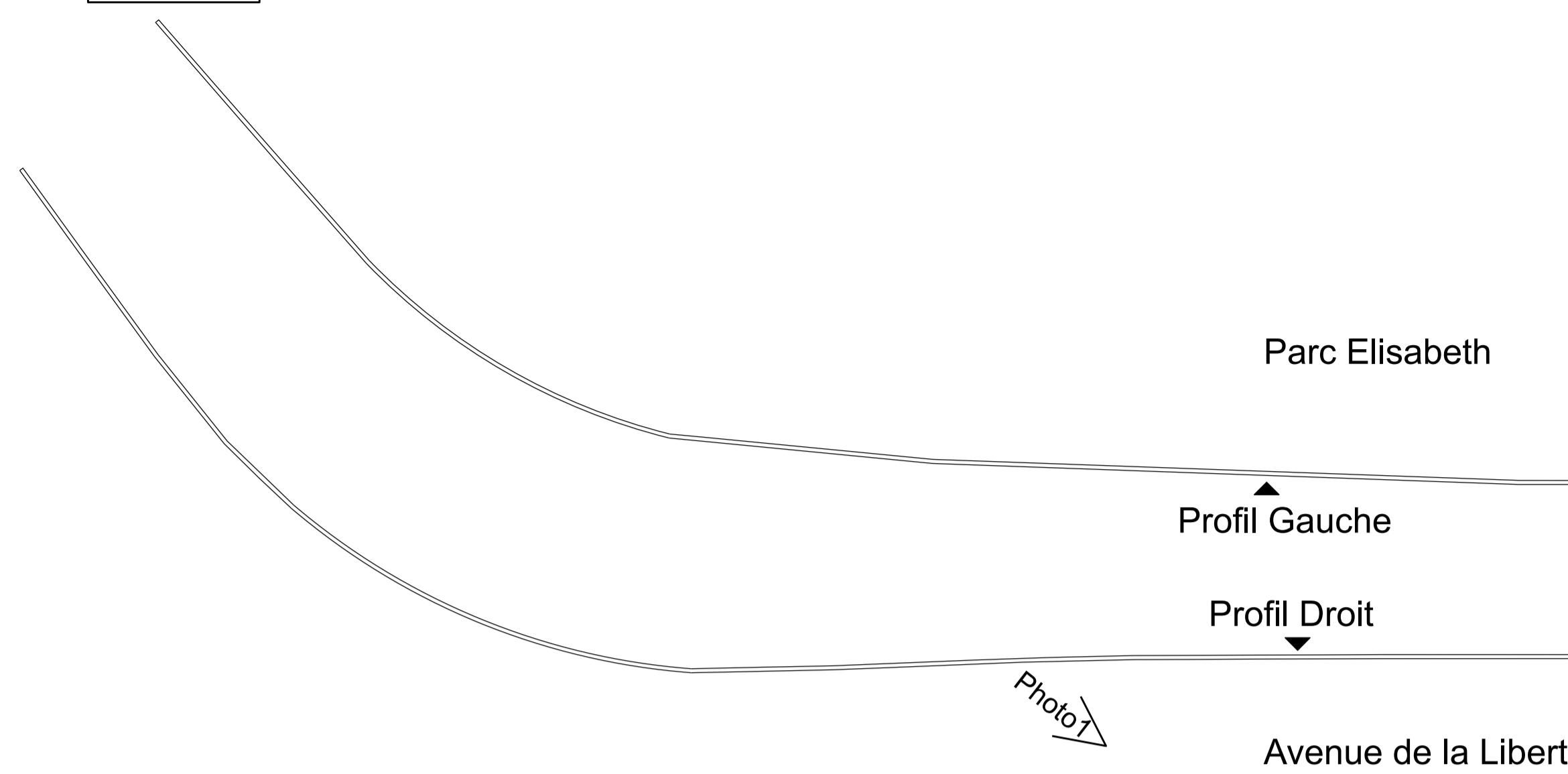
Momenteel worden er nieuwe woningen gebouwd tegenover de tunnelmond. In de Félix Vande Sandestraat wordt ook een nieuw complex gebouwd (Comenius). Dit complex omvat een crèche, een kleuter-, lagere en middelbare school, een sportcentrum, een scoutslokaal, een Nederlandstalige bibliotheek en lokalen voor De Platoo.

Er zijn meerdere wijkcomités actief in de omgeving, zoals het wijkcomité Besme, in de Vrijheidslaan en – iets verderop – het duurzame wijkcomité Promenade Besme.

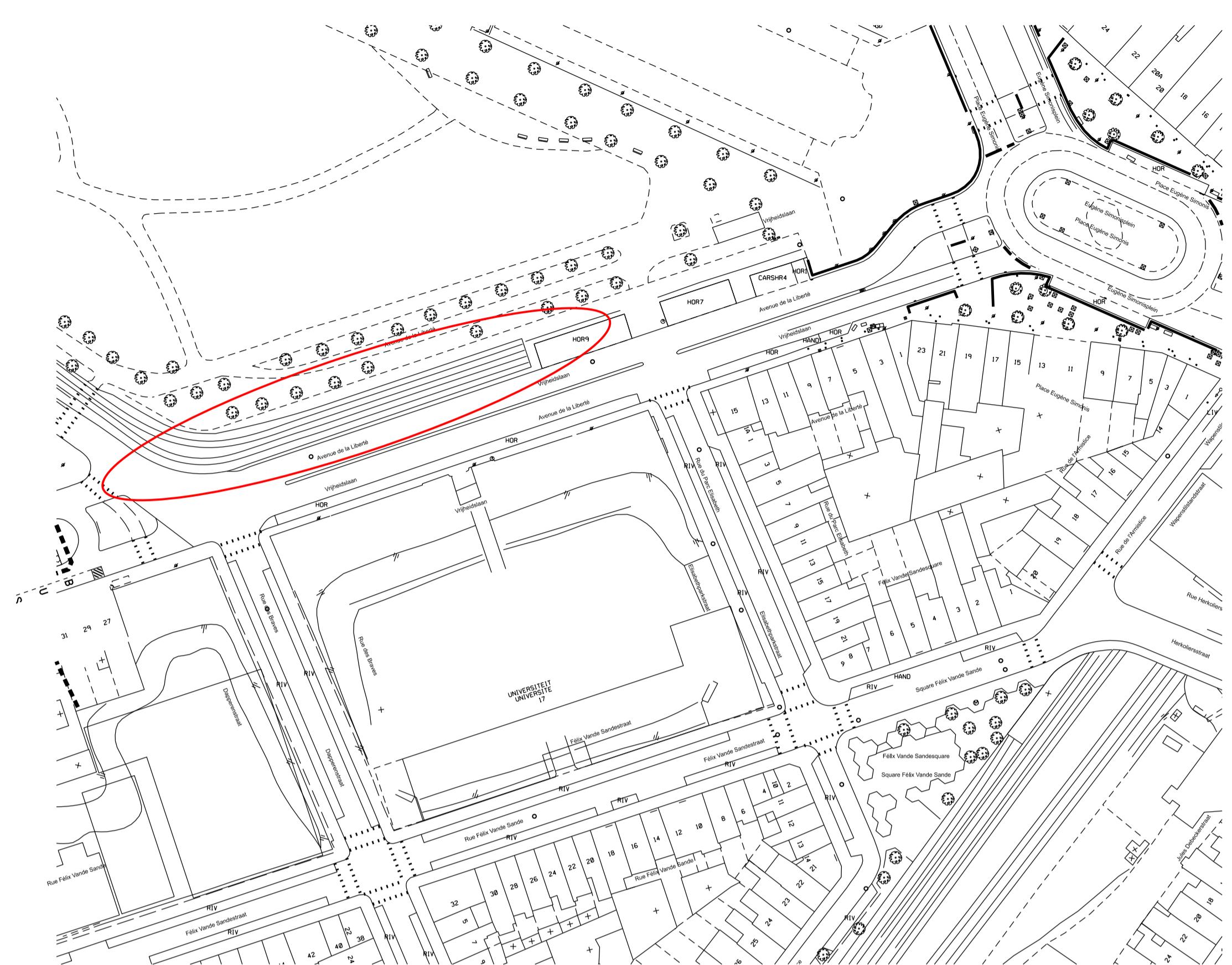

Vue en Plan

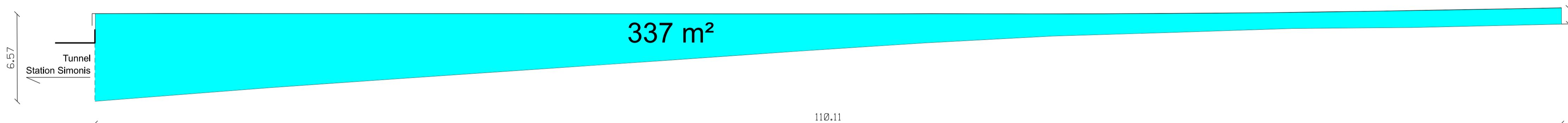

Plan d'implantation

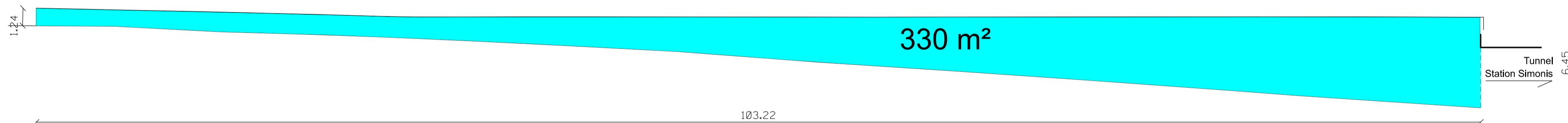

1/1000

Profil droit - Avenue de la Liberté

Profil gauche - Parc Elisabeth

Reportage photo

Profil frontal -Place E. Simonis

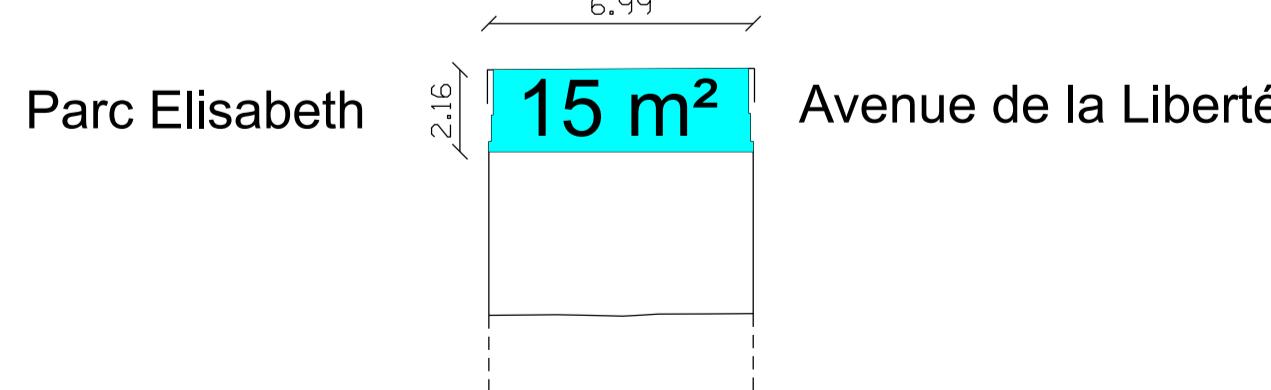

Photo 1

Photo 2

Photo 3

BRUXELLES MOBILITÉ
BRUSSEL MOBILITEITSERVICE PUBLIC RÉGIONAL DE BRUXELLES
GEWESTELIJKE OVERHEIDS Dienst BRUSSELDIRECTION DE L' INFRASTRUCTURE DES TRANSPORTS PUBLICS
DIRECTIE INFRASTRUCTUUR VAN HET OPENBAAR VEROER

Centre des Communications du Nord Rue du Progrès, 80 bte 1 1035 Bruxelles	Communicatiecentrum Noord Vooruitgangstraat, 80 bus 1 1035 Brussel
---	--

TEL: 02/204.21.11
FAX: 02/204.15.02

1/1000

SIMONIS
TREMIE SIMONIS
AVENUE DE LA LIBERTESIMONIS
SIMONISTREMEL
VRIJHEIDS LAANPROJET
PEINTURE URBAINE SUR
LES TREMIES DU RESEAU PRE-METROPROJECT
URBANE SCHILDERWERKEN OP DE TREMEL
VAN HET PRE-METRO NETWERK

SITUATION EXISTANTE

BESTAANDE TOESTAND

SURFACE DES PROFILS
PLAN D'IMPLANTATION
REPORTAGE PHOTOOPPERVLAKTE VAN PROFILEN
IMPLANTINGSPLEN
FOTO REPORTAGEDEMANDE D'UN PERMIS
D'URBANISMEAANVRAAG OM
STEDENBOUWKUNDIGE
VERGUNNING

MODIFICATIONS

WIJZIGINGEN

A	B	C	D	E	F	G	H
DESSINÉ PAR: DMA GETEKEND DOOR:	LE	DE	28/10/2019	ECH./SCH.:	1/200	SURFACE: OPPERVLAKTE:	PRIX: PR.J.
VERIFIÉ PAR: NAGEZIEN UITV. B.B.:	LE	DE	/ /20	REPLACE LE N°.: VERVANGT HET N°.:	1/1000	REPLACE PAR LE N°.: VERVANGEN DOOR N°.:	
VERIFIE EXEC. G.C.: NAGEZIEN UITV. B.B.:	LE	DE	/ /20	AVANT-PROJET: VOORONTWERP:		DOS 3016/229/03 0 tot 05	
DRESSÉ PAR: OPGEMAAKT DOOR:	LE	DE	/ /20	PROJET: ONTWERP:		3016/229/03	
PROPOSE PAR LE DIRECTEUR DU SERVICE D.I.T.P. VOORGESTEL DOOR DE DIRECTEUR VAN DE DIENST D.I.O.V.	LE	DE	/ /20	ADJUDICATION: AANBesteding:			
	LE	DE	/ /20	EXECUTION: UITVOERING:			
				Irr. Luc BIOL			

